

Remigiusz Sobański

"Das neue Selig- und Heiligsprechungsverfahren", Winfried Schulz, Paderborn 1988 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 32/3-4, 293-294

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sprawa działalności i stanu trybunałów kościelnych w Stanach Zjednoczonych. Autor, Biskup Grocholewski, zwraca uwagę na fałszywe diagnozy dotyczące nieudanych małżeństw. Trzeba bowiem pamiętać o prawdziwym zadaniu pastoralnym sędziów. Autor podaje swoje spostrzeżenia dotyczące składu personalnego trybunałów w porównaniu z wymogami prawa. Odnosi się to również do wymogów posiadania przez sędziów stopni akademickich z prawa kanonicznego.

W końcu przechodzi do omawiania rozmaitych funkcji oraz ich wzajemnej relacji. Określa więc stosunek sędziego do obrońcy wężła, sędziego do adwokata, tego ostatniego do obrońcy wężła względnie rzecznika sprawiedliwości. W trzeciej części porusza pewne proceduralne zagadnienia dotyczące zakresu kompetencji. W pewnych wypadkach rozważa możliwość powierzenia sprawy innemu trybunałowi. Rozważa ponadto problem instrukcji sprawy, zmniejszania roli obrońcy wężła i adwokata. Wreszcie podkreśla konieczność respektowania uprawnień do obrony strony, która uważa się za pokrzywdzoną.

W kolejnym referacie Biskup Grocholewski przedstawia uwagi odnoszące się do cywilnych skutków kościelnych wyroków w odniesieniu do Włochów. Problem ten jest rozpatrywany w świetle zmodyfikowanego nie tak dawno konkordatu 1984 i 1985 r. Rozważa sprawę małżeństw zawartych i deklarowanych jako nieważne w Stanach Zjednoczonych przez tamtejsze trybunały kościelne, jak i takie same deklaracje małżeństw zawartych we Włoszech. Chodzi o ustosunkowanie się władz włoskich do tych faktów oraz o wykonanie wspomnianych wyroków trybunałów kościelnych na terenie Włoch.

Jako dodatek do publikacji zamieszczono na końcu późniejsze przemówienie Jana Pawła II do pracowników Roty Rzymskiej z 5 lutego 1987 r. Jest ono wprawdzie czasowo późniejsze, jednak stanowi autorytatywne podsumowanie niejednej myśli, która została poruszona w referatach kołokwium. W dokumencie papieskim są one rozszerzone i uzasadnione doktrynalnie w pełniejszym kontekście całości problemu.

Ks. Marian Al. Zurowski

Winfried Schulz, Das neue Selig- und Heiligsprechungsverfahren, Paderborn (Bonifatius-Verlag) 1988, ss. 213.

Liczba beatyfikacji i kanonizacji wzrosła w ostatnich latach znacznie. Wprawdzie nie u wszystkich — także katolików — napotyka to na zrozumienie i aprobatę, bezsporne jest jednak rosnące zainteresowanie „wynoszeniem na ołtarze”. Zainteresowanie to jest nie tylko teoretyczne, ale również praktyczne, wyrosłe z pragnienia uzyskania zaliczenia w poczet świętych lub błogosławionych osób, które w opinii środowiska w pełni odpowiedziały chrześcijańskiemu powołaniu do

świętości. Jak wiadomo, sprawy kanonizacyjne rządzą się ogłoszoną 25 stycznia 1983 Konstytucją apostolską *Divinae perfectionis Magister* oraz wydanymi w nawiązaniu do niej przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych normami dotyczącymi postępowania na szczeblu diecezjalnym, spraw aktualnie zawisłych w Kongregacji oraz regulaminu samej Kongregacji. Do tych właśnie dokumentów napisał komentarz ks. prof. Winfried Schulz. Po pracach Veraji, Bara i Misztala mamy więc kolejny komentarz do aktualnie obowiązującego prawa dotyczącego spraw kanonizacyjnych. Podział i układ pracy wyznaczony jest — podobnie jak u innych autorów — samym przedmiotem. We wstępie ks. Schulz uzasadnia racje postępowania kanonizacyjnego. Odpowiedź znajduje w konstytucji o Kościele oraz we wstępie konstytucji *Divinus perfectionis Magister*. Węzłowe miejsce w tym uzasadnieniu znajduje kategoria świadectwa. Nowe prawo nie rozróżnia między sprawą beatyfikacyjną i kanonizacyjną, jedynie w art. 26, 1 regulaminu wymaga się do kanonizacji cudu, który zdarzył się po beatyfikacji. Nie wynika z tekstu, czy chodzi tylko o sprawy osób już beatyfikowanych. Ks. Schulz nie zajmuje w tej sprawie stanowiska. Wniosek, że w świetle nowego prawa proces beatyfikacyjny należy uznać za niezniesiony, uważa za przedwczesny. Zaznacza ten pogląd już w samym tytule książki. Oprócz wstępu praca zawiera cztery rozdziały: zarys dotychczasowego postępowania beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego, postępowanie w diecezji, postępowanie w Kongregacji, sprawa cudów. Temu ostatniemu zagadnieniu poświęcił — jak widać — osobny rozdział, co należy powitać z uznaniem.

Zaletą książki jest jej klarowny, przystępny język. Daje ona pierwszą, ale wystarczającą orientację, także tym, którzy byliby zainteresowani wniesieniem o kanonizację Sługi Bożego. Z pewnością nie wszystkie trudności i wątpliwości, jakie mogą wyniknąć w trakcie postępowania, zostały przez autora dostrzeżone i podjęte, tym niemniej jednak trzeba podkreślić jego odniesienie do praktyki i pragmatyczną, teleologiczną interpretację norm.

W aneksie znajdujemy wspomniane wyżej cztery dokumenty składające się na obecnie obowiązujące prawo kanonizacyjne. Podobnie jak szereg innych autorów (m. in. Misztal) Schulz zajmuje krytyczne stanowisko wobec *Postulatorum Vademecum* Casieriego.

Ks. R. Sobański

Concordato e Costituzione. Gli accordi del 1984 tra Italia e Santa Sede, a cura di Silvio Ferrari, Società Editrice Il Mulino, Bologna 1985, ss. 260.

Problematyka stosunków dyplomatycznych czy innego rodzaju oficjalnych relacji między różnymi państwami a Stolicą Apostolską jest